

Opsat zápisy číslo 34 a 35.

34.

Vzdělanost, věda a technika

- typy škol se lišily stát od státu, např. Sparta – *státní výchova* a Athény i *soukromé školství*
- školství založeno na kalokagathii (*propojení duševní a tělesné výchovy*)
- v Athénách povinná školní docházka od sedmi let (psaní, čtení, počítání, kreslení, cvičení, hudební výchova)
- vyšší vzdělání (gymnasia) – jen mladíci z bohatých rodin
- Řekové tvůrci filozofie – filozofové (*milovníci moudrosti*) – nejvýznamnější Platón a Aristoteles
- vznik dějepisectví – Hérodotos a Thukydidés
- zdokonalení dalších oborů – např. lékařství, geometrie, fyziky, dějepisu a přírodopisu
- poznatky zůstaly hlavně v oblasti teorie

Všední den

- nejvíce ceněná zemědělská práce a práce ve veřejných úřadech
- strava, oblečení a bydlení se lišilo podle společenského postavení a majetku
- bohatí Řekové se často účastnili hostin (symposion)
- až 60 dnů svátků v roce zasvěcených bohům

35.

Řecko ve 4. století p. n. l.

- vrcholily rozpory mezi *Spartou* a *Athénami*, začala nejdelsí a největší válka na pevnině – peloponéská válka (431 – 404 p. n. l.)
- zpočátku ve válce úspěšnější Athéňané
- 429 p. n. l. v Athénách mor – 1/3 obyv. zemřela
- 421 p. n. l. – krátkodobý mír
- 405 p. n. l. – v bitvě u Aigospotamoi Athény prohrály
- důsledky vítězství Sparty: zánik athénské námořní spolk, hospodářské vyčerpání Athén, Sparta zavedla vládu oligarchie
- 403 p. n. l. – v Athénách obnovena demokracie
- na severu sílila Makedonie (král Filip II.) – vybudoval *makedonskou falangu* (vojenský útvar)
- Démostenes – odpor proti Filipovi (filipiky)
- 338 p. n. l. – bitva u Chaironeie – Filip zvítězil, zachoval svobody států a navrhl společné tažení proti Persii